

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี-นาฏศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมงปี

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบายโครงสร้างของบทเพลง ความหมายของเนื้อหาในบทเพลง การเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนอง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ประเภทของเครื่องดนตรี เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท การใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรี ความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตกับผลงานดนตรี การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

ศึกษา อธิบาย วิพากษ์ วิเคราะห์ความเป็นมาของนาฏศิลป์ หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ การใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ประกอบเพลงปลุกใจและเพลงพระราชนิพนธ์ การใช้ศัพท์ทางการละครในการถ่ายทอดเรื่องราว การประดิษฐ์ท่าทาง หรือท่ารำประกอบจังหวะพื้นเมือง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทคู่และหมู่ การเล่าเรื่อง และการชมการแสดง

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิเคราะห์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ป.4/3, ป.4/4, ป.4/6, ป.4/7	ป.4/1, ป.4/2, ป.4/5
มฐ. ศ 2.2	ป.4/2	ป.4/1
มฐ. ศ 3.1	ป.4/1, ป.4/3, ป.4/4, ป.4/5	ป.4/2
มฐ. ศ 3.2	ป.4/1, ป.4/3, ป.4/4	ป.4/2
	12 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด

รวม 18 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.4

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	ดนตรีนำรู้	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง</p> <p>ศ 2.1</p> <p>ป.4/3</p> <p>ป.4/4</p> <p>ป.4/6</p> <p>ป.4/7</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง</p> <p>ศ 2.1</p> <p>ป.4/1</p> <p>ป.4/2</p> <p>ป.4/5</p>	<p>ทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนอง รูปแบบ จังหวะ และความเร็วของจังหวะ ทำให้เพลงมีความไพเราะ อีกทั้งประโยคของเพลงสามารถสื่ออารมณ์จากบทเพลง เครื่องดนตรีมีหลายประเภท แบ่งตามลักษณะการบรรเลงของเครื่องดนตรี ซึ่งแต่ละประเภทให้เสียงต่างกัน การใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ถูกต้อง จะช่วยให้เครื่องดนตรีมีอายุการใช้งานนานขึ้น</p> <p>การอ่าน การเขียนโน้ตดนตรีไทย และโน้ตดนตรีสากล เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานในการขับร้องเพลงและบรรเลงดนตรี และขับร้องเพลงให้ไพเราะ ถูกจังหวะ ทำนอง และสื่ออารมณ์ให้สอดคล้องกับความหมายของเพลงจะทำให้การทำกิจกรรมดนตรีมีความไพเราะ น่าฟัง</p>	13
2	กิจกรรมดนตรี	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง</p> <p>ศ 2.2</p> <p>ป.4/2</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง</p> <p>ศ 2.2</p> <p>ป.4/1</p>	<p>ผลงานดนตรีพื้นเมืองถูกสร้างสรรค์ขึ้นจากผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ</p> <p>ดนตรีไทยเป็นผลงานทางดนตรีที่บรรพบุรุษไทยได้คิดค้นและสร้างสรรค์มาตั้งแต่สมัยโบราณ ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป</p>	7
3	กิจกรรมนาฏศิลป์	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง</p> <p>ศ 3.1</p> <p>ป.4/1</p> <p>ป.4/3</p> <p>ป.4/4</p> <p>ป.4/5</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง</p> <p>ศ 3.1</p> <p>ป.4/2</p>	<p>นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงของชาติที่มีความอ่อนช้อยงดงาม สามารถนำมาใช้ประกอบในกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินได้ การปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยในเบื้องต้น จะต้องเริ่มจากการฝึกปฏิบัติภาษาท่าและนาฏยศัพท์ก่อน เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานของการแสดงนาฏศิลป์ไทยทุกประเภท จากนั้นจึงเริ่มฝึกปฏิบัติการแสดงอย่างง่ายๆ โดยนำภาษาท่าและนาฏยศัพท์ไปประยุกต์ใช้ เช่น การแสดงท่าทางประกอบเพลง ประกอบจังหวะเพลงพื้นเมือง การแสดงละคร แล้วจึงฝึกปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ไทยด้วยชุดการแสดงง่ายๆ ตามความสนใจ เช่น การ</p>	15

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			แสดงนาฏศิลป์ไทยประเภทคู่ หรือหมู่	
4	นาฏศิลป์ไทย มรดกไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 3.2 ป.4/1 ป.4/3 ป.4/4 ตัวชี้วัดปลายทาง ศ 3.2 ป.4/2	นาฏศิลป์ไทยเป็นการแสดงที่ถูกคิดสร้างสรรค์ขึ้นจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยเป็นการแสดงที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อคนไทยในฐานะที่เป็นศิลปะการแสดงที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมทั้งดงามของชาติ การแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละชุดจะมีที่มาของการแสดงที่แตกต่างกัน การศึกษาเกี่ยวกับที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ไทยจะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาเข้าใจแนวคิดในการสร้างสรรค์ชุดการแสดงมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย และร่วมมือร่วมใจในการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน ถ่ายทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่สืบต่อไป	5